



Program for teknologiutvikling i vannbransjen – en tilskuddsordning for kommuner/vannverk

Line Ø. Angeloff
Folkehelseinstituttet
Webinar 27.01.23 - Vannforsk

Hva skal jeg snakke om?

- Introduksjon
- Pågående prosjekter
- Utfylling av skjemaet
- Søknadsprosessen
- Spørsmål og svar

Introduksjon

Store utfordringer for norsk ledningsnett og investeringer i vannsektoren

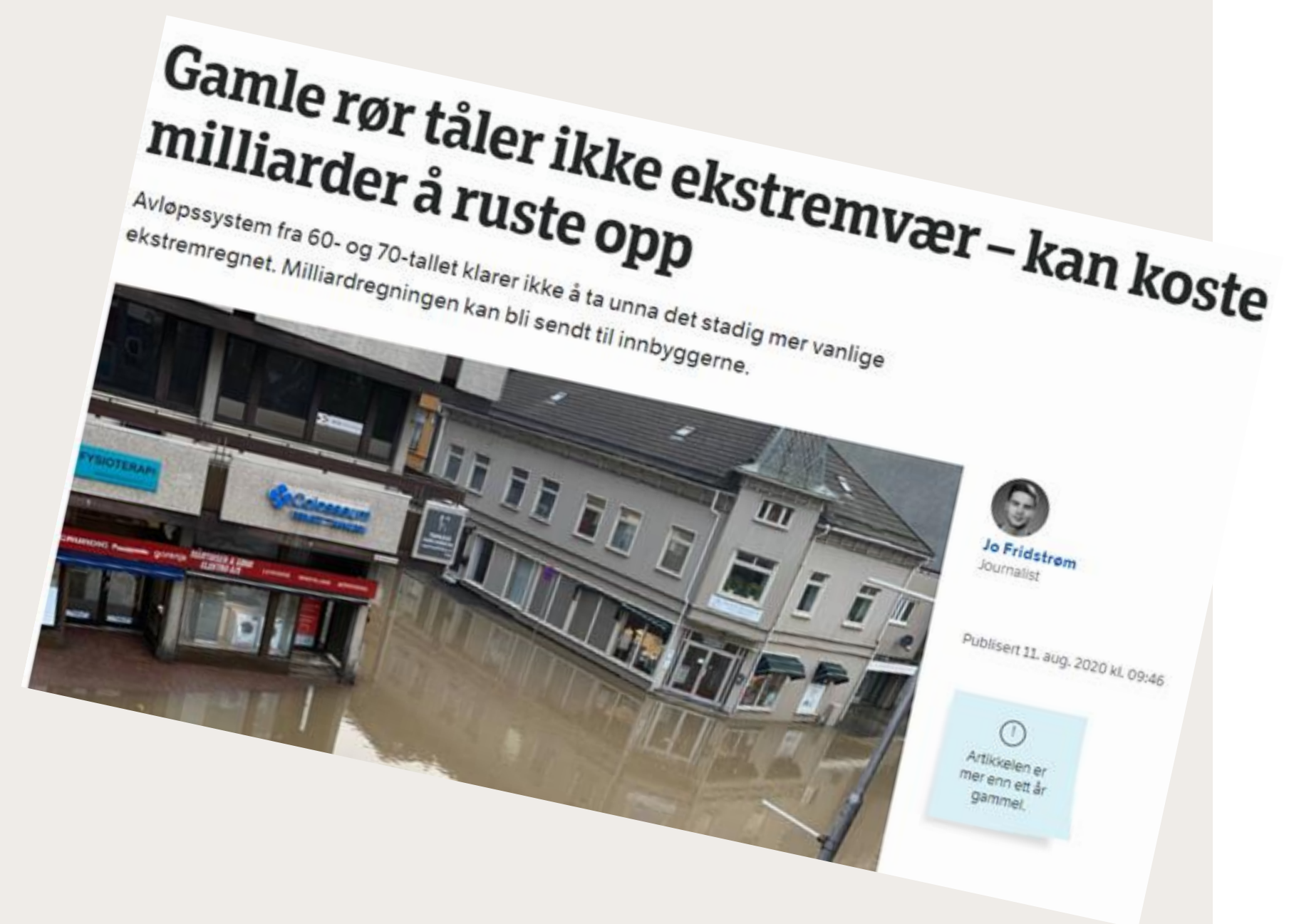
Rent vann = livsnerven i et velfungerende samfunn. Sammenheng mellom forurenset vann og helse bl.a. knyttet til trykkløse hendelser på nett.

Det kan ta ca. 143 år for å oppnå en tilfredsstillende infrastruktur med dagens utskiftningstakt (0,7 %)

Etterslep i investeringsbehov i vannsektoren

-noe som vil medføre økte vann- og avløpsgebyrer, i størrelsesorden 4% per år i gjennomsnitt for norske husstander

Behov for å tenke nytt!



Program for teknologiutvikling i vannbransjen

- Folkehelseinstituttet fikk gjennom Stortingets anmodningsvedtak nr. 1010 (2016-2017) i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet om å utrede et program for teknologiutvikling i vannbransjen.
- **Målet skal være:**
 - Velfungerende og sikker vannforsyning
 - Ivareta god helse i befolkningen
 - Fondets midler skal helt eller delvis finansiere forsknings- og utviklingsprosjekter som bidrar til at fremtidige investeringer i vannsektoren blir mest mulig kostnadseffektive og bærekraftige
 - Programmet kan stimulere til mer samarbeid/spleis - overføringsverdi
- Penger tilgjengelig – tidenes sjanse – har du en god idé?
- Folkehelseinstituttet forvalter ordningen og vil bistå med god informasjon rundt søknadsprosess
- Vi har jobbet for å få til et enkelt og forklarende søknadsskjema



Nasjonale føringer



De nasjonale målene er fastsatt under WHO's Vannprotokoll, og anses samtidig som nasjonale mål i henhold til FNs bærekraftsmål, jf. Mål 6 om rent vann og gode sanitærforhold og mål 3.3 om å bekjempe vannbårne sykdommer.

FN's bærekraftsmål
Protokoll for vann og helse
- Nasjonale mål for vann og helse

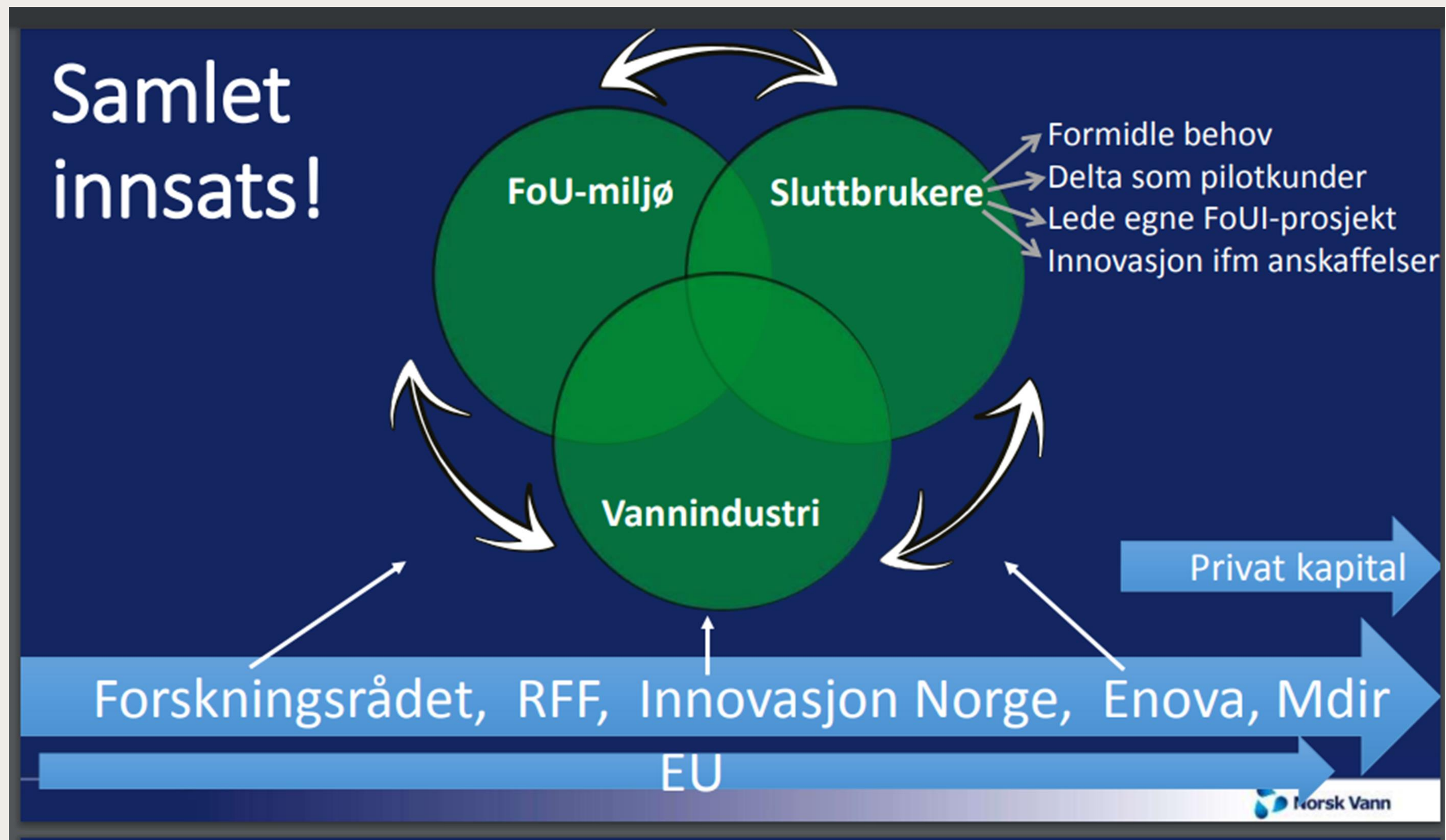
Meld. St. 19 (2018–2019)
Folkehelsemeldinga - Gode liv i eit trygt samfunn;
utredningen omtales i eget kapittel

Statsbudsjettet 2020
Avsetter 5 millioner til program for en 5 års periode. Pandemien setter programmet på vent

Statsbudsjettet 2021
innvilger
10 mill til program i 2021 +
5 mill pr år i påfølgende fire år

Et av de sentrale målene i Nasjonale mål for vann og helse er å øke utskiftingstakten og rehabiliteringen av dårlig ledningsnett på vann- og avløpssiden.

Stimulere til samarbeid



Kilde: Norsk Vann

Vi ønsker få inn søknader på gode prosjekter fra kommunene/vannverkene!



- Målet med tilskuddsordningen er å oppnå helsemessig tryggere vannforsyning og større leveringssikkerhet av drikkevann på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte.
- Programmet skal stimulere til utvikling og bruk av ny teknologi for forbedret vannforsyning i Norge. Fra kilde til kran.
- Alle stadier i kjeden: Fra idé til teknologiutvikling og testing/utprøving

Nytt – Nyttig - Nyttiggjort

Å gjøre systemer mer effektive, redusere kostnader, øke livskvalitet og mye mer. Det er ikke bare produkter eller teknologiske løsninger som regnes som innovasjoner. Bedre prosesser, tjenester, løsninger, - **en forbedring av hvordan man for eksempel tar i bruk ny teknologi kan i seg selv være en innovasjon**

Pågående godkjente prosjekter

Stor bredde, mange samarbeidspartnere

- <https://www.fhi.no/ml/drikkevann/ny-tilskuddsordning-for-kommuner-program-for-teknologiutvikling-i-vannbrans/>
- Ca 6 millioner fordelt på 13 prosjekter tildelt i 2021
- ca. 8 millioner fordelt på 10 prosjekter tildelt i 2022
- Stort spenn i tematikk (lekkasjesøk, membranteknologi, avsalting av havvann, sensornettverk for overvåking av vannkvalitet, bruk av vannstrømpe, uttesting av stikkledninger i varerør mv.)
- Stort spenn i samarbeidspartnere; kommuner/IKS, leverandørindustrien, teknologiutviklere, FoU.miljø, rådgivende ingeniører m.v.

Lekkasjekontroll

- Teknologi for aktiv lekkasjekontroll (**Oslo, 2021**)
- Satelittbaserte data for effektivisering av lekkasjesøk (**Stavanger, 2021**)
- Sensornettverk for overvåking av drikkevannsnett (**Horten, 2021**)
- Lytte etter vannlekkasjer (**Tromsø, 2021**)
- Teknologi for aktiv lekkasjekontroll del 2 (**Oslo, 2022**)
- Innsug av mikrobiell forurensning grunnet trykkstøt i vannledningsnettet (**Bergen, 2022**)

Overflatevann

- Effekt av koagulering/ultrafiltrering på råvann med betydelig innhold av PFAS og partikler (**Modum, 2021**)
- Suspect, non-target screening av overflatevann og drikkevann med ultra-høy oppløselig massespektrometri av vannprøver (**Nordre Follo, 2021**)
- Suspect, non-target screening av overflatevann og drikkevann med ultra-høy oppløselig massespektrometri av vannprøver, supplerende målinger for sommersesong (**Nordre Follo, 2022**)

Vannbehandling

- Ny kunnskap om filterdrift og kunnskap om mikrobiologisk liv i ozonering-biofiltreringsanlegg (IVAR IKS, 2021)
- Stabil og energieffektiv vannforsyning i kystkommuner (Træna, 2021)

Reservevann

- Intelligente membransystemer for reservevannforsyning, IntelMEM (Sunnfjord, 2021)

Grunnvann

- Overvåkning og optimalisering av vannuttak fra grunnvannsbrønner i fjell (Rakkestad, 2021)

Rørteknologi/distribusjon

- Uttesting av stikkledninger i varerør **(Drammen, 2021)**
Ny kunnskap om mikrobiologisk vannkvalitet i vandistribusjonssystem med bergsprengte drikkevannsmagasiner **(Bergen, 2022)**
- Tryggere vannforsyning gjennom økt bruk av vannstrømpe ved reovering av vannledninger **(Oslo, 2021)**
- Trygg vannforsyning gjennom økt bruk av vannstrømpe ved reovering av ledninger **(Oslo, 2022)**
- Tidsbesparende reovering av vannkummer ved bruk av fiberarmert betong **(Oslo, 2022)**
- Hvordan sikre tette vannledninger med elektromuffesveis **(Oslo, 2022)**

Planverktøy/IT-verktøy/smart teknologi

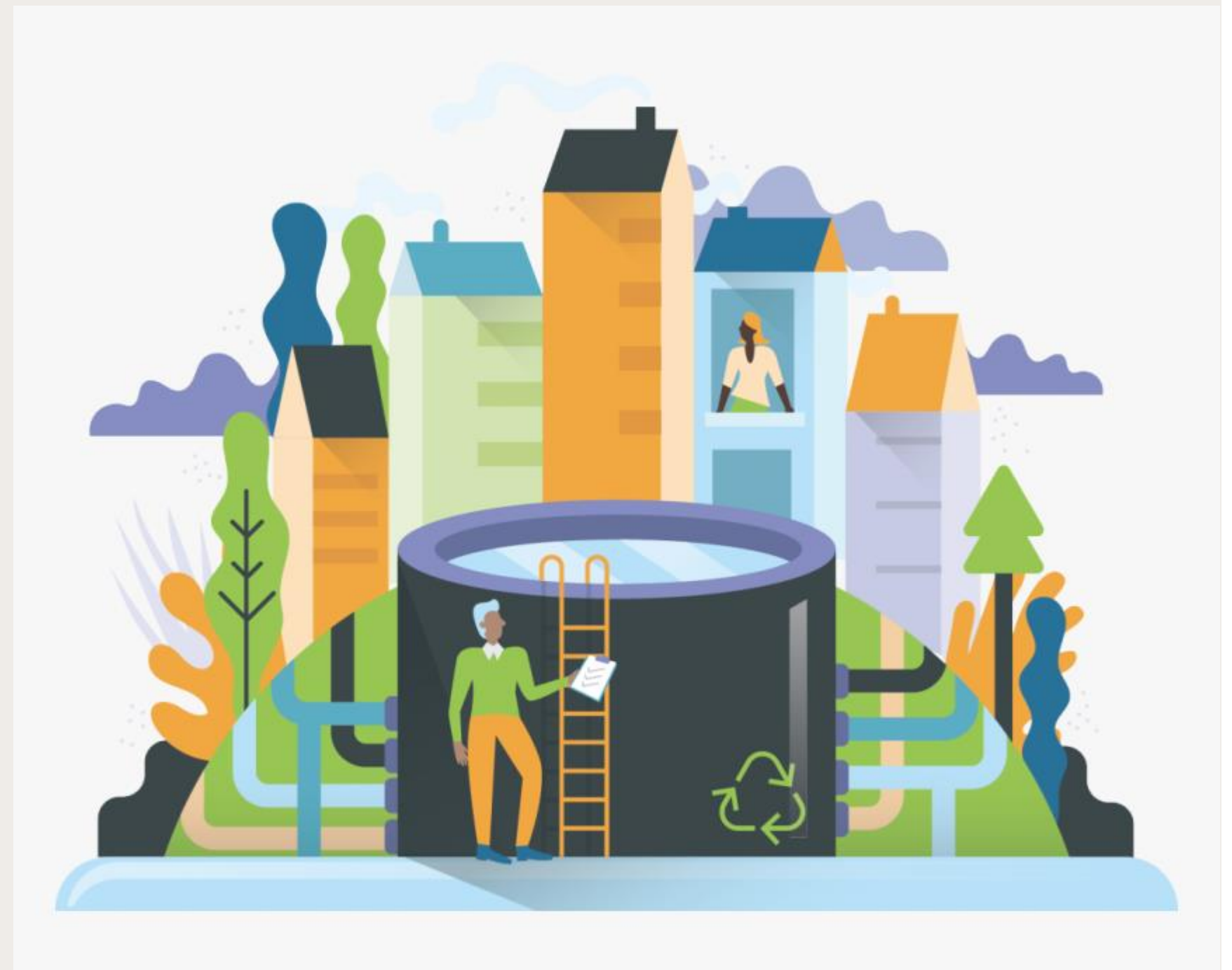
- Digital hovedplan **(Frogn, 2021)**
- Digital VA-plan **(Frogn, 2022)**
- Digital hovedplan/økte rammer **(Frogn, 2022)**
- Dataplattform for smart og innovativ vannforvaltning **(Molde, 2022)**
- Smart Vann III - Trygt og bærekraftig drikkevann **(Hvaler kommune, 2022)**



Bildet viser bygging av en plasstøpt kum i Oslo med all armeringen

Hvem kan søke?

- **Kommuner, kommunale foretak og interkommunale selskaper kan søke (som eier av vannverk/infrastruktur).**
- Kommuner kan også søke på vegne av private vannverk i sin kommune.
- Det stilles som et krav at kommunen samarbeider med leverandørindustrien og/eller FoU-miljø. Kommunen er økonomisk og administrativt ansvarlig, og skal stå som juridisk søker for prosjektet i sin helhet.



Hva kan det søkes om?

- Totalt avsatt 10 millioner for 2021, 5 millioner per år i fire påfølgende år. Det kan søkes for ett år ad gangen.
- Alle stadier av teknologiutvikling vil kunne inngå: Fra prosjekter med høy innovasjonsgrad innenfor teknologiutvikling til utprøving og testing av ny teknologi.
- Prosjektene skal ha fokus på drikkevann og drikkevannsforsyningen, eller forhold som virker inn på denne.
- 1/3 fra programmet skal møtes med 2/3 (fordeles mellom deltakerne i prosjektet)



- Et eksempel på fordeling kan være:

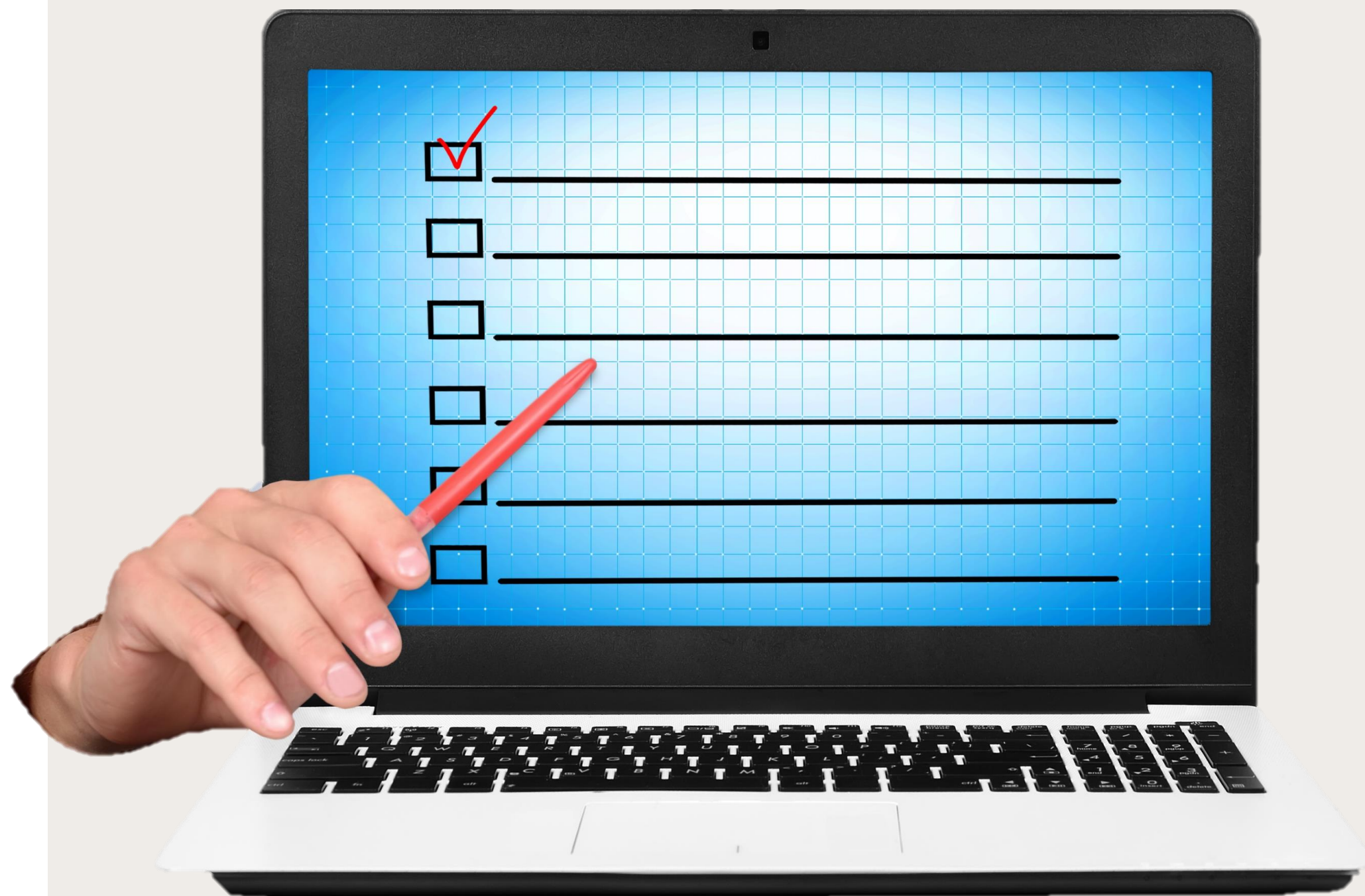
Total prosjektkostnad = **2.000.000**

Fra programmet: 666.000

Eksternt bidrag: 1.334.000 fordelt på 517.000 fra kommune 1, 517.000 fra kommune 2, 150.000 fra produktutvikler og 150.000 fra forskningsmiljø

- Midlene kan dekke direkte utgifter i prosjektene, dvs. lønns- og driftsutgifter og egeninnsats i form av timer for personell. Indirekte kostnader (overhead) kan også dekkes
- Krav til rapportering av måloppnåelse og regnskap
- Søknadsskjema dekker kriteriene for å søke (søknadsmal)

Søknaden



- Last ned (i dag) og benytt søknadsmalens **hovedoverskrifter**. Merk små **justeringer** siden sist runde.
- Bruk **støttespørsmål** og tekst til å sikre at informasjonen kommer med
- **Vedlegg** kan lastes opp, f.eks. tegninger/illustrasjoner, kart, tekniske beskrivelser m.v.
- **Budsjett** innlemmes i søknaden eller legges ved, bruk maloppsettet.
- Vær **kort og konsis**
- Søknaden sendes til: folkehelseinstituttet@fhi.no
- **Frist** :24.mars 2023 (innen utgangen av dagen)

Søknadsmal – Program for teknologiutvikling i vannbransjen (del 1)

Generell informasjon

Prosjektets tittel, forespurt beløp

Opplysninger om søker

Hvem er prosjektsøker: Juridisk person som kommune, vannverk eller interkommunalt vannverk. **Inkluder organisasjonsnummer.**

Navn, e-post og telefonnummer for følgende personer:

- **Administrativt ansvarlig:** en person som er ansatt hos prosjektsøker og som har myndighet til å godkjenne prosjektet. Denne personen kontaktes for signering av akseptbrev dersom søknad innvilges
- **Prosjektleder/kontaktperson:** Den som leder prosjektet og som FHI skal ha som primærkontaktperson

Prosjektets mål og delmål

Målet for prosjektet skal være en kort og konkret beskrivelse av hva skal oppnås i løpet av prosjektperioden samt hvordan dette vil bidra til tryggere og bedre helsemessig drikkevann.

Kortfattet prosjektsammendrag (inntil 250 ord)

Formålet med prosjektet og de viktigste utfordringene som skal løses i løpet av prosjektperioden og teknologien som skal utvikles eller tas i bruk, og hvordan dette konseptet vil bidra til oppnåelse av programmets mål.

Vær oppmerksom på at prosjektsammendraget vil bli offentliggjort dersom prosjektet innvilges støtte og må derfor ikke inneholde sensitiv informasjon.

Søknadsmal – Program for teknologiutvikling i vannbransjen (del 2)

Prosjektbeskrivelse (inntil 800 ord)

Beskriv hvorfor prosjektet igangsettes. Hva er problemet som skal løses eller behovet som ligger til grunn?

Beskriv teknologien som skal utvikles eller tas i bruk

Beskriv prosjektets nytteverdi

Beskriv aktivitetene som må utføres for å nå hovedmålet

Plan for rapportering og evaluering

På hvilken måte har prosjektet overføringsverdi til andre kommuner og/eller vannforsyningssystemer?

Hvordan planlegger dere å publisere/aktivt dele resultatene?

Prosjektdeltakere (inntil 250 ord)

Hvem er partnerne?

Hvordan skal partnere samarbeide?

Erfaring og kunnskapsgrunnlag

Rapportering og evaluering

Rapportering

- Rutinemessig innsamling og analyse av data for å si noe om fremgang opp mot tidsplan og/eller måloppnåelse
- Kan være kvalitativ eller kvantitativ (aktiviteter, prosess, budsjett, organisatorisk)
- I sluttrapport på mal fra FHI skal det rapporteres måloppnåelse. Hvordan skal dere vite om målet er nådd?

Evaluering

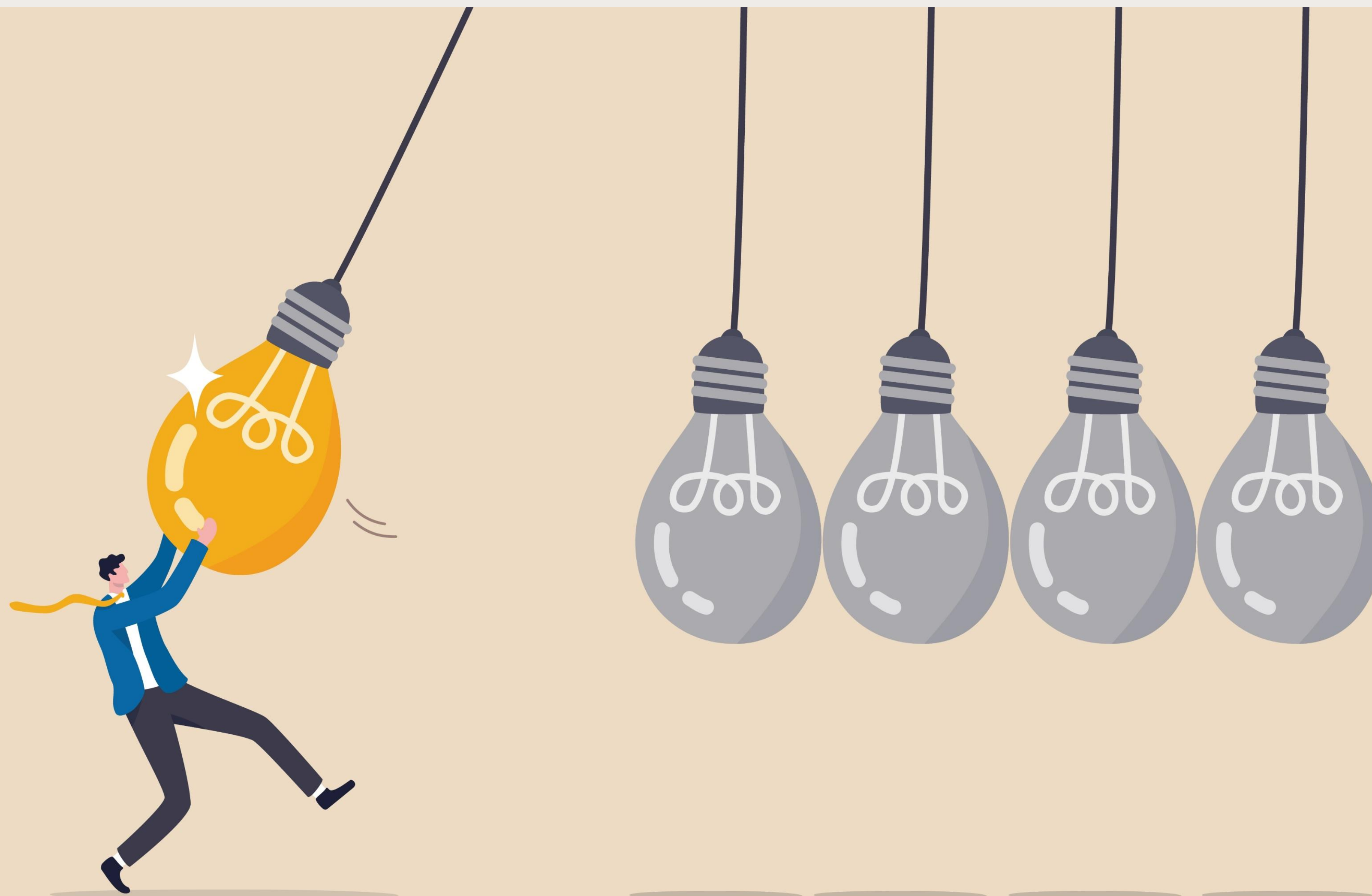
En vurdering av et fullført prosjekt sin utforming, gjennomføring og resultater

Identifisere og reflektere over effektene av det som har vært gjort

Kan være stor eller liten, avhengig av prosjektets størrelse



Deling av kunnskap



Søknadsmal – Program for teknologiutvikling i vannbransjen (del 3)

Fremdriftsplan

Prosjektperiode

Det totale prosjektets varighet (antall mnd./år)	
Start- og sluttdato for det totale prosjektet	
Start- og sluttdato for prosjektet/aktivitetene det søkes om (inneværende år)	

Hovedaktiviteter i prosjektperioden (inneværende år)

Aktivitet	Tidsrom	Anslåtte kostnader og utgifter

Prosjektrisiko

Risiko	Sannsynlighet (1-4, en er lavest, 4 er høyest)	Alvorlighetsgrad (1-4, en er lavest, 4 er høyest)	Plan for håndtering

Søknadsmal – Program for teknologiutvikling i vannbransjen (del 4)

Kostnadsoverslag og budsjett

Kostnadsoverslag og budsjett	Kommune [Navn på kommune]	Kommune [Navn på kommune]	Leverandør [Navn på leverandør]	FoU-miljø [Navn]	Sum
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp
Egeninnsats (timer personell)					
Direkte lønnsutgifter					
Indirekte kostnader					
Direkte driftsutgifter					
Sum kostnadsoverslag					

Driftsutgifter: Anskaffelser spesifiseres på egne linjer.

Ved behov, kan kostnadene spesifiseres på flere linjer.

Fjern kolonner som ikke skal fylles ut.

Finansiering

Utgifter til gjennomføring av prosjektet	Beløp
Samlet kostnad av prosjektet	
- Annet offentlig tilskudd – skriv navn på tilskuddsgiver	
- Annen finansiering – skriv navn finansieringskilde	
- Egenfinansiering søker – skriv navn finansieringskilde	
- Egenfinansiering partner(e) [navn på partner(e)]	
= omsøkt beløp fra tilskuddsforvalter	



Søknadsprosessen

Dette skjer etter at søknaden er sendt:



Foto: Svanhild S Kjørsvik

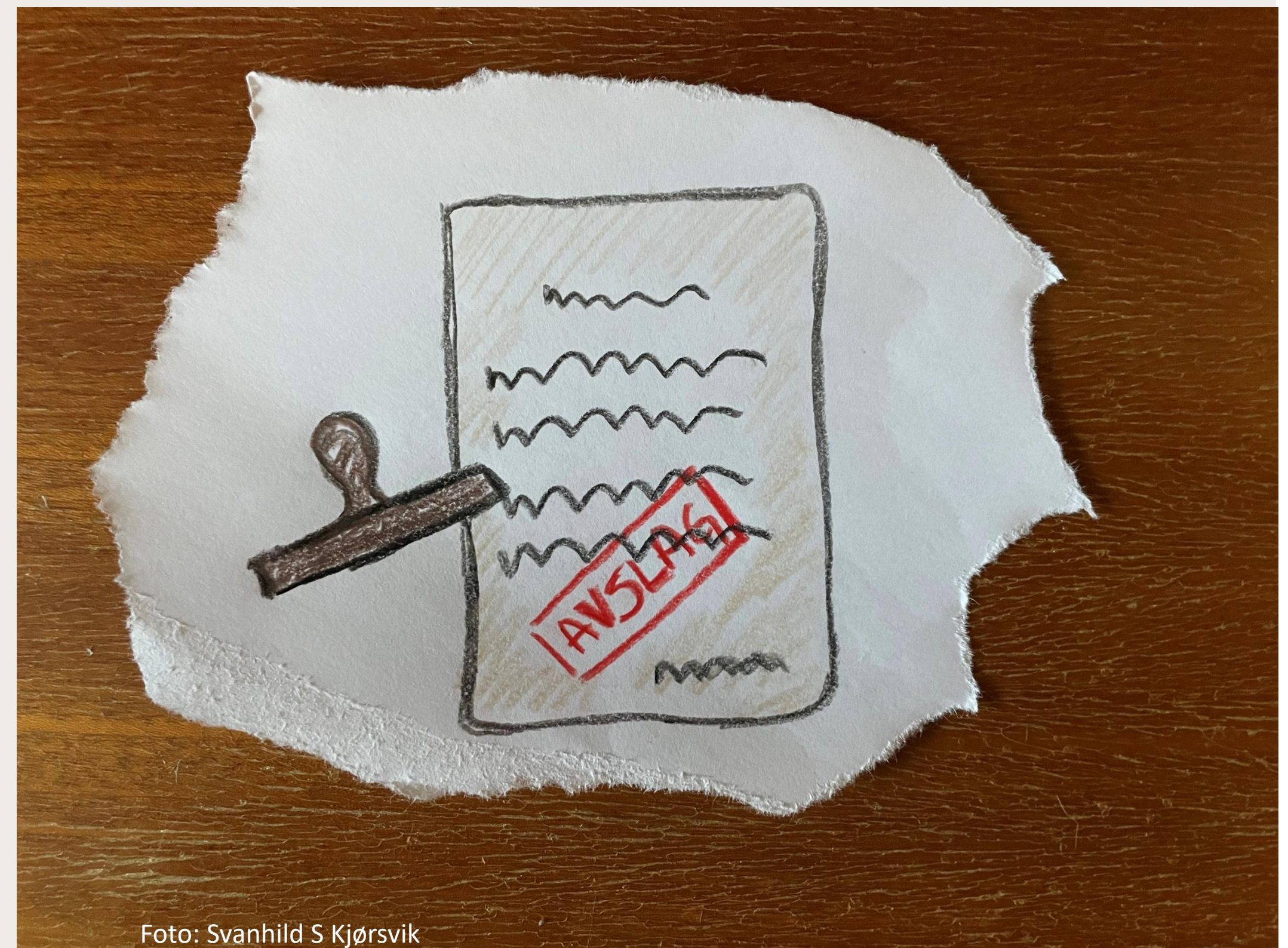
- Alle får en bekreftelse på at søknaden er mottatt
- Her står det når dere får svar på søknaden
- Søknadene blir **ikke** behandlet før søknadsfristen er ute
- Noen søknader kan bli avvist. De det gjelder får beskjed om det



Avslag

Sad, but true

- Alle søknader blir vurdert opp mot blant annet tildelingskriterier, søknadens budsjett, forventet måloppnåelse og framdriftsplan
- Noen søknader vil kunne få avslag
- Det er klagerett på vedtaket (saksbehandlingen)
- Man er velkommen som søker senere selv om man får et avslag
- Neste søknadsfrist er i 24.mars 2023



Tildeling

And the winner is...



- Som sagt blir alle søknader blir vurdert opp mot blant annet tildelingskriterier, søknadens budsjett, forventet måloppnåelse og framdriftsplan
- Søknader som blir innvilget blir besvart med et tildelingsbrev
- I brevet står hvilke kriterier som gjelder for tildelingen
- Det er klagerett på vedtaket (saksbehandlingen)

Akseptbrev

Svaret er JA!

- Sammen med tildelingsbrevet får søkeren et akseptbrev
- Gjennom akseptbrevet godtas vilkårene for tildelingen
- Akseptbrevet **skal** returneres i underskrevet stand til FHI innen oppgitt frist (hele akseptbrevet må med)
- Hvis vi ikke mottar underskrevet akseptbrev innen fristen, kan innvilgelse av tilskuddet trekkes tilbake uten varsel



Foto: Svanhild S Kjørsvik

Utbetaling

Money, money, money

- Utbetalingen skjer til hovedsøker
- Utbetaling skjer i starten av mai 2022
- Hvis man ikke får brukt opp midlene i år, kan man enkelt søke om å få overført midlene til neste år



Foto: Svanhild S Kjørsvik

Har du spørsmål?

Nettside for ordningen:

<https://www.fhi.no/ml/drikkevann/ny-tilskuddsordning-for-kommuner-program-for-teknologiutvikling-i-vannbrans/>

Kontaktperson/sekretariat:

Line Ø. Angeloff (prosjektleder)

Seksjon for smitte fra mat, vann og dyr

lineodegard.angeloff@fhi.no

Mob: 95 11 79 34



Line Ø. Angeloff



Marianne Steinberg